

**Aanvullende natuurtoets
flora en fauna
centrumplan Oldebroek**

2 oktober 2007

**Aanvullende Natuurtoets
flora en fauna
centrumplan Oldebroek**

Verantwoording

Titel	Aanvullende natuurtoets flora en fauna centrumplan Oldebroek
Opdrachtgever	Gemeente Oldebroek
Projectleider	Friso Koop
Auteur(s)	Katrien Bijl
Projectnummer	4511378
Aantal pagina's	26 (exclusief bijlagen)
Datum	2 oktober 2007
Handtekening	

Colofon

Tauw bv
afdeling Water, Ruimte & Riolering
Handelskade 11
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Inhoud

Verantwoording en colofon	5
1 Inleiding	9
1.1 Leeswijzer	9
2 Natuurbeschermingswetgeving	11
2.1 Flora-en-Faunawet (FFw)	11
2.2 Over de Rode lijst	13
3 Huidige natuurwaarden	15
3.1 Huidige situatie en ontwikkeling	15
3.2 Beschermde soorten	16
3.2.1 Flora	16
3.2.2 (Broed)vogels	16
3.2.3 Vleermuizen	17
3.2.4 Overige zoogdiersoorten	18
3.2.5 Amfibieën, reptielen en vissen	18
3.2.6 Insecten	18
4 Toetsing	21
4.1 Effecten op beschermde soorten	21
4.1.1 (Broed)vogels	21
4.1.2 Vleermuizen	21
4.1.3 Overige zoogdiersoorten	21
4.1.4 Amfibieën	22
5 Conclusies en aanbevelingen	23
5.1 Conclusies	23
5.2 Aanbevelingen	23
6 Literatuur	25

Bijlage(n)

1. Overzichtskaart

Kenmerk R001-4511378KJB-evp-V02-NL

1 Inleiding

Aanleiding voor het uitvoeren van deze natuurtoets is het voornemen van de gemeente Oldebroek om enkele woningen te realiseren aan de rand van de bebouwde kom van Oldebroek. Uitgangspunt hierbij is dat het aanwezige groen zoveel mogelijk gehandhaafd blijft. De geplande werkzaamheden vormen een uitbreiding op het oorspronkelijke centrumplan Oldebroek. Het te onderzoeken gebied zal verder worden betiteld als 'de uitbreiding van het plangebied'. Aangezien Tauw reeds een quickscan heeft uitgevoerd voor dit oorspronkelijke plan, dient deze rapportage als aanvulling op de in 2006 uitgebrachte rapportage 'Ecoscan centrumplan Oldebroek' (kenmerk R002-4425137FAA-pla-V01-NL). Onderhavige rapportage heeft alleen betrekking op de uitbreiding van het plangebied.

Het dichtstbijzijnde gebied met een beschermde status bevindt zich op een afstand van 300 m ten noorden van het plangebied. Het betreft een ecologische verbindingzone, welke behoort tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS). Een negatief effect van de geplande werkzaamheden op de PEHS wordt niet verwacht gezien de geringe omvang van het plangebied en gezien het feit dat de werkzaamheden binnen de bestaande bebouwde kom plaatsvinden. Voor wat betreft natuurbeschermingswetgeving is alleen de Flora-en-Faunawet van kracht. Per 1 januari 2007 zijn er kleine wijzigingen doorgevoerd in deze wet. Daarom is er opnieuw een hoofdstuk opgenomen waarin deze wet wordt toegelicht.

Voor een overzicht van het plangebied en de afstand tot beschermde natuurgebieden, zie bijlage 1.

1.1 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 behandelt de voor dit onderzoek relevante wetgeving, waarna in hoofdstuk 3 een beschrijving wordt gegeven van de actuele natuurwaarden in en om het plangebied. In hoofdstuk 4 volgt een beschrijving van de mogelijke effecten van de geplande werkzaamheden. Hoofdstuk 5 bevat tenslotte de conclusies en aanbevelingen van het ecologisch onderzoek.

Kenmerk R001-4511378KJB-evp-V01-NL

2 Natuurbeschermingswetgeving

Natuurbeschermingswetgeving kan worden onderverdeeld in gebiedsbescherming en soortbescherming. Aangezien het plangebied geen onderdeel uitmaakt van een beschermd natuurgebied is in dit onderzoek alleen de Flora-en-Faunawet (soortbescherming) van belang.

2.1 Flora-en-Faunawet (FFw)

De Flora-en-Faunawet voorziet in de bescherming van een groot aantal in Nederland aanwezige dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De beschermde diersoorten (vogels, vissen, zoogdieren, amfibieën, reptielen, insecten, et cetera) en enkele plantensoorten zijn te vinden op lijsten, die deel uitmaken van de Flora-en-Faunawet.

Op grond van de Flora-en-Faunawet is het verboden: 'nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren' (artikel 11 Flora-en-Faunawet). Ook is het verboden: 'dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten' (artikel 10 Flora-en-Faunawet). Ten slotte is het verboden: 'planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen' (artikel 8 Flora-en-Faunawet). Als er sprake is van aantasting, is het uitvoeren van een dergelijke activiteit alleen toegestaan met een ontheffing van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit of binnen een vastgestelde gedragscode, zoals de gedragscode voor Waterschappen [Unie van waterschappen, 2005]. Voor een groot aantal beschermde soorten geldt echter sinds 23 februari 2005 een vrijstelling.

Voordat kan worden gestart met eventueel versturende werkzaamheden, geeft de wet aan dat de volgende handelingen moeten worden doorlopen:

- Bepaling van de waarde ter plaatse van het plangebied en haar directe omgeving voor (beschermde) planten- en diersoorten
- Bepaling van de effecten van de voorgenomen plannen op die soorten en hun leefgebieden
- Bepaling van de mogelijkheden om rekening te houden met die soorten en leefgebieden: naarmate er beter rekening kan worden gehouden met deze leefgebieden zal het uiteindelijke effect geringer zijn. De maatregelen die het effect verkleinen worden wel verzachtende of 'mitigerende' maatregelen genoemd
- Eventueel een vervolgtraject, wanneer mitigerende maatregelen onvoldoende blijken te zijn. Onderdeel hiervan kan uitwerking van compenserende maatregelen zijn

Voor de mogelijkheid van het verlenen van de ontheffing, wordt sinds 23 februari 2005 onderscheid gemaakt tussen drie categorieën beschermde soorten:

- Extra beschermde soorten: de Habitatrichtlijnsoorten en de zwaardere categorieën van de Rode lijsten (deze zijn inmiddels gepubliceerd in de Staatscourant)
- De meest algemene, niet bedreigde soorten. Voor deze soorten geldt een vrijstellingsregeling
- Een tussencategorie, de resterende beschermde soorten. Hiervoor geldt een vrijstelling wanneer wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode. In andere gevallen moet voor deze soorten een ontheffing worden gevraagd

1. Extra beschermde soorten ('tabel 3-soorten')

Voor extra beschermde soorten, zoals vleermuizen, kan alleen ontheffing voor ontwikkelingen worden verleend indien aan de volgende criteria wordt voldaan:

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing. Dat betekent dat er alternatieven (zowel voor de locatie als voorgenomen ruimtelijke ingreep) onderzocht moeten worden voor de in het geding zijnde activiteit
- Er is sprake van de belangen, vermeld in artikel 75, lid 4, sub a of genoemd in artikel 2 van het Vrijstellingsbesluit. Een essentiële ontheffingsgrond voor een ruimtelijk project of plan komt naar voren in artikel 2 van het Vrijstellingsbesluit. Ontheffing kan worden verleend indien er sprake is van 'dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale en economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van de instandhouding van de soort op populatieniveau. Bij tabel 3-soorten kan het zijn dat schade aan een relatief klein aantal individuen reeds van invloed is op een (deel)populatie

Indien de gunstige staat van de betrokken soort(en) in het geding komt, dienen maatregelen te worden genomen om de instandhouding te garanderen. Dat kan door compenserende, maar ook mitigerende (verzachtende) maatregelen te nemen. Of er en welke compenserende en/of mitigerende maatregelen nodig zijn, kan de minister van LNV in de voorschriften bij de ontheffing aangeven.

2. Algemeen voorkomende beschermde soorten ('tabel 1-soorten')

Voor deze soorten geldt een vrijstellingsregeling.

3. Overige beschermde soorten ('tabel 2-soorten')

Voor de overige beschermde soorten kan door LNV ontheffing worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (effecten op regionaal populatieniveau). Indien gunstige staat van instandhouding van de soort wel in het geding komt, dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen te worden getroffen.

Voor initiatiefnemers die individueel of gezamenlijk beschikken over een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode die aangeeft op welke wijze rekening wordt gehouden met beschermde soorten geldt voor deze soorten eveneens een vrijstelling.

Vogels

Vogels nemen in de Flora-en-Faunawet een bijzondere positie in. Voor het verstoren van broedende vogels wordt in principe geen ontheffing verleend. Voor het aantasten van vogels geldt een zware toets (vergelijkbaar met tabel 3-soorten). De Flora-en-Faunawet hanteert geen standaardperiode voor het broedseizoen van vogels. De meeste vogels in dorpen, steden en bossen broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Sommige vogelsoorten, zoals de Blauwe reiger en de Bosuil, beginnen al in februari te broeden en bepaalde (zang)vogels broeden nog in augustus. Moerasvogels en andere watervogels broeden meestal tussen 1 april en 15 augustus. Op het moment dat beschermde inheemse broedvogels bezig zijn met hun broedproces, mogen er geen versturende werkzaamheden of activiteiten plaatsvinden, dus ongeacht de periode van het jaar.

Uit de praktijk blijkt dat een ontheffing benodigd is voor het aantasten van vaste verblijfplaatsen van uilen, roofvogels en holen van spechten, waaronder de Grote bonte specht (bron: interne notitie LNV).

Zorgplicht

In de Flora-en-Faunawet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2, lid 1: een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Artikel 2, lid 2: de zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover dat in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken).

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

2.2 Over de Rode lijst

De wettelijke verankering van Rode lijsten is de ook door Nederland ondertekende en geratificeerde Conventie van Bern. In de Flora-en-Faunawet is geen verplichting opgenomen voor het opstellen en periodiek herzien van Rode lijsten. In Nederland is de Rode lijst voor veel diergroepen en vaatplanten vastgesteld bij besluit van de minister van LNV [LNV, 2004].

Soorten die op de Rode lijst zijn geplaatst, zijn echter niet per definitie ook beschermd: deze soorten zijn alleen beschermd als ze ook in de Flora-en-Faunawet als beschermde soort zijn opgenomen.

Kenmerk R001-4511378KJB-evp-V01-NL

3 Huidige natuurwaarden

3.1 Huidige situatie en ontwikkeling

De uitbreiding van het plangebied heeft een grootte van ongeveer 0,5 ha en bevindt zich in de bebouwde kom van Oldebroek. In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich een aantal woningen, een kerk, een aantal winkels en een vrij drukke weg, de Zuiderzeestraatweg.

De uitbreiding van het plangebied is op te delen in twee delen: de oostzijde bestaat uit weiland, welke aan de oost- en noordkant wordt omgeven door een kleine sloot. De westzijde bestaat uit een weiland, een stuk grasland en braakliggend terrein. Zowel aan de oost- als aan de westkant van het plangebied loopt een smalle weg. In de directe omgeving van de locatie bevinden zich aan de noordkant weilanden en akkers, en aan de west-, oost- en zuidkant bebouwing (woningen en een kerk).

Figuur 3.1 Westzijde van het plangebied

Figuur 3.2 Oostzijde van het plangebied

De gemeente is voornemens om op de uitbreidingslocatie van het plangebied enkele ruimtelijke ontwikkelingen te starten. Het oostelijk deel bestaat momenteel uit weiland. Hier worden maximaal zes huizen gebouwd. De weg die nu alleen aan de oost- en westkant van de uitbreidingslocatie loopt, wordt ook aan de noordkant doorgetrokken. Het westelijk deel, welke momenteel bestaat uit enkele percelen, waaronder een ganzenweide en een weiland zal deels worden bebouwd (het gedeelte achter de ganzenweide). Bomen en struiken blijven waar mogelijk (deels) in stand.

De werkzaamheden zullen aanvangen vanaf februari 2007.

Op 26 maart 2007 heeft een oriënterend veldbezoek plaatsgevonden. Aangezien het eerste veldbezoek gebaseerd was op de oorspronkelijke verkaveling en deze in de loop der tijd is gewijzigd, heeft een tweede oriënterend veldbezoek op 22 augustus 2007 plaatsgevonden.

3.2 Beschermde soorten

Doordat de geplande uitbreiding in hetzelfde kilometerhok (189-495) ligt als de locatie voor het oorspronkelijke centrumplan Oldebroek, is de informatie ten aanzien van het voorkomen van beschermde soorten dezelfde voor beide locaties.

Uit de gegevens van de website van het Natuurloket (www.natuurloket.nl) blijkt dat het kilometerhok waarin het plangebied ligt met de volgende volledigheid is onderzocht op het voorkomen van de verschillende soortgroepen:

- Vaatplanten: goed
- Broedvogels: slecht
- Zoogdieren niet
- Reptielen: niet
- Amfibieën: niet
- Vissen: niet
- Dagvlinders: matig
- Libellen: niet

3.2.1 Flora

Ruim 100 plantensoorten worden beschermd door de Flora-en-Faunawet. Volgens de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kilometerhok waarin de planlocatie is gelegen, goed is onderzocht op het voorkomen van vaatplanten. Op basis van deze gegevens komen in het kilometerhok geen beschermde vaatplanten voor.

Tijdens het oriënterend veldbezoek dat op 26 maart 2007 en aanvullend op 22 augustus 2007 heeft plaatsgevonden, zijn alleen algemene plantensoorten aangetroffen zoals Knopkruid, Straatgras en Engels raaigras. Geschikte groeiplaatsen voor beschermde vaatplanten zijn niet aangetroffen, waardoor het voorkomen van beschermde planten in het plangebied niet wordt verwacht.

3.2.2 (Broed)vogels

Vogels worden gedurende het broedseizoen beschermd door de Flora-en-Faunawet. Daarnaast worden vaste verblijfplaatsen van vogels (bijvoorbeeld kolonies, horsten van roofvogels en spechtenholen) zowel tijdens als buiten het broedseizoen beschermd. Het broedseizoen loopt globaal van medio maart tot medio juli (de exacte data verschillen per soort).

Volgens de gegevens van het Natuurloket is het kilometerhok waarbinnen de planlocatie zich bevindt slecht onderzocht op het voorkomen van broedvogels.

Tijdens het oriënterend veldbezoek zijn onder andere de volgende vogelsoorten waargenomen: Vink, Houtduif, Tjiftjaf, Turkse tortel, Winterkoning, Heggemus, Roodborst, Kauw en Koolmees. Dit zijn algemeen voorkomende soorten. Broedgevallen van Rode lijst soorten worden niet verwacht in het plangebied. Ook zijn geen nesten, holten of spleten waargenomen waar zich mogelijk vaste verblijfplaatsen bevinden.

3.2.3 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten worden strikt beschermd door de Flora-en-Faunawet (tabel 3-soorten). Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kilometerhok niet is onderzocht op het voorkomen van zoogdieren.

In de wijde omgeving van de locatie kunnen volgens de 'Atlas van de Nederlandse vleermuizen' [Limpens et al., 1997, detailniveau 5 x 5 km] de volgende vleermuissoorten voorkomen: Gewone baardvleermuis, Watervleermuis, Gewone dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger.

Gezien het ontreken van geschikt oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van de Watervleermuis zeer onwaarschijnlijk.

Vaste verblijfplaatsen

Gezien het ontbreken van oude bomen met holtes en spleten wordt niet verwacht dat er vaste verblijfplaatsen van vleermuizen op de locatie voorkomen.

Figuur 3.3 Weiland

Figuur 3.4 Grasveld en ganzenweide

Vliegroutes

Uit nader veldonderzoek in het oorspronkelijke plangebied is gebleken dat zich hier geen belangrijke vlieg- of jachtroutes bevinden.

Aangezien op de uitbreidingslocatie lijnvormige elementen in het landschap ontbreken is het hier eveneens onwaarschijnlijk dat er belangrijke jacht- of vliegroutes voorkomen.

Foerageergebieden

Aangezien uit nader veldonderzoek is gebleken dat de oorspronkelijke planlocatie als foerageergebied voor de Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Gewone dwergvleermuis dient en het biotoop van de uitbreidingslocatie mogelijkheden biedt (bomenrij en sloot), is het waarschijnlijk dat ook het uitbreidingsgebied een functie heeft als foerageergebied voor bovengenoemde vleermuissoorten.

3.2.4 Overige zoogdiersoorten

Vrijwel alle inheemse zoogdiersoorten worden beschermd door de Flora-en-Faunawet.

In het plangebied worden alleen algemeen voorkomende zoogdiersoorten als Veldmuis, Bosmuis en Egel verwacht. Tabel 2- en 3- soorten worden niet verwacht in het plangebied, gezien het ontbreken van geschikt biotoop [Broekhuizen et al. 1992, detailniveau 5 x 5 km].

3.2.5 Amfibieën, reptielen en vissen

Alle inheemse amfibieën- en reptielensoorten en enkele vissoorten worden beschermd door de Flora-en-Faunawet. Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kilometerhok waarbinnen de planlocatie zich bevindt niet is onderzocht op het voorkomen van beschermde amfibieën, reptielen en vissen.

In de sloot rondom het weiland bevinden zich mogelijk algemeen voorkomende tabel 1-soorten als Bruine kikker en Gewone pad. Gezien het ontbreken van geschikt biotoop wordt het voorkomen van zwaarder beschermde amfibiesoorten (tabel 2 en 3) en reptielsoorten niet verwacht.

Het voorkomen van beschermde vissen in het plangebied is uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt oppervlaktewater.

3.2.6 Insecten

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kilometerhok niet is onderzocht op het voorkomen van libellen en dagvlinders.

Het veldbezoek van 26 maart 2007 is uitgevoerd in een voor insecten ongunstige tijd van het jaar. De meeste waarnemingen van insecten, zoals libellen en dagvlinders, worden gedaan in de periode van begin april tot eind september. Tijdens het eerste veldbezoek zijn dan ook geen waarnemingen gedaan van genoemde soortgroep.

Ten tijde van het tweede veldbezoek waren de weersomstandigheden ongunstig voor insecten, waardoor ook deze keer de soortgroep niet is waargenomen.

Een aantal insectensoorten wordt beschermd door de Flora-en-Faunawet. Het betreft enkele aan specifieke biotopen gebonden soorten. Specifieke biotopen voor bijzondere beschermde dagvlinders zijn bijvoorbeeld schrale hooilanden of structuurrijke heiden [Akkermans et al., 2001]. Dergelijke biotopen ontbreken in het plangebied, waarmee het voorkomen van populaties van beschermde dagvlinders in het plangebied zeer onwaarschijnlijk is.

Net als het geval is bij beschermde dagvlinders, zijn ook de bijzondere beschermde libellen gebonden aan specifieke biotopen. Dergelijke biotopen zijn bijvoorbeeld matige voedselarme wateren (zoals vennen), veenplassen of verlandingszones van laagveenmoerassen of van hoogveen- en heidevennen [Dijkstra et al., 2002]. De planlocatie voldoet in het geheel niet aan deze criteria, waarmee het voorkomen van populaties van bijzondere beschermde libellen in het plangebied zeer onwaarschijnlijk wordt geacht.

Het voorkomen van bijzondere beschermde overige ongewervelden in het plangebied wordt, om dezelfde redenen als genoemd bij dagvlinders en libellen, eveneens niet verwacht.

In de onderstaande tabel is de bovenstaande inventarisatie van de huidige natuurwaarden samengevat.

Tabel 3.1 Beschermde dier- en plantensoorten die kunnen worden verwacht in, of in de nabije omgeving van het plangebied

Soort groep	Beschermde soorten
Flora	Geen beschermde soorten verwacht en/of aangetroffen
Vogels	Algemene soorten als Houtduif, Kauw en Koolmees
Vleermuizen	Mogelijke aanwezigheid van foerageergebied van Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger
Overige zoogdieren	Mogelijk voorkomen van algemene tabel 1-soorten als Veldmuis, Bosmuis en Egel
Amfibieën, reptielen, vissen	Mogelijk algemene tabel 1-amfibiesoorten als Gewone pad en Bruine kikker.
Insecten	Geen beschermde soorten verwacht en/of aangetroffen

Kenmerk R001-4511378KJB-evp-V01-NL

4 Toetsing

De aanleiding tot het uitvoeren van deze natuurtoets is het voornemen van de gemeente Oldebroek om het oorspronkelijke centrumplan Oldebroek uit te breiden met 0,5 ha. In de toetsing wordt ondermeer bekeken of op basis van verspreidingsgegevens en het oriënterend veldbezoek nader onderzoek naar bepaalde soorten is vereist om te bepalen of een ontheffing van de Flora-en-Faunawet nodig is.

4.1 Effecten op beschermde soorten

Beschermde flora, reptielen, vissen en insecten worden niet verwacht op de uitbreidingslocatie. Daarom worden deze soortgroepen niet besproken in de effectenbeschrijving.

4.1.1 (Broed)vogels

Wanneer de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kan verstoring worden verwacht van algemeen voorkomende broedvogelsoorten die broeden in het plangebied. Het aantasten van broedvogels wordt door de Flora-en-Faunawet verboden. Hierdoor dienen verstorende werkzaamheden, zoals het kappen van bomen, buiten het broedseizoen (15 maart - 15 juli) te worden uitgevoerd. Vaste verblijfplaatsen van vogels worden zowel tijdens als buiten het broedseizoen beschermd. Deze zijn niet aanwezig in het plangebied.

4.1.2 Vleermuizen

Uit gericht veldonderzoek op de oorspronkelijke planlocatie is gebleken dat de oorspronkelijke locatie in het centrum een functie heeft als foerageergebied voor de Gewone dwergvleermuis, de Ruige dwergvleermuis en de Laatvlieger. Omdat in de directe omgeving van het plangebied geen alternatieve foerageergebieden (groenstructuren met lijnvormige elementen) aanwezig zijn, wordt het voor het oorspronkelijke plangebied aanbevolen om een ontheffing van de Flora-en-Faunawet aan te vragen.

Gezien de nabije afstand tot de uitbreidingslocatie is het waarschijnlijk dat ook de uitbreidingslocatie een functie vervult als foerageergebied. De directe omgeving van de uitbreidingslocatie biedt echter voldoende alternatieve foerageergebieden (weiland en groen), waardoor voor dit gedeelte geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.

4.1.3 Overige zoogdiersoorten

Op de uitbreidingslocatie worden alleen algemeen voorkomende zoogdiersoorten verwacht. Het betreft tabel 1-soorten waarvoor een vrijstellingsregeling voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt. Voor deze soorten hoeft dus geen ontheffing van de Flora-en-Faunawet te worden aangevraagd.

4.1.4 Amfibieën

Op de uitbreidingslocatie worden alleen algemeen voorkomende soorten als de Bruine kikker en de Gewone pad verwacht. Dit zijn tabel 1-soorten waarvoor een vrijstellingsregeling voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt.

5 Conclusies en aanbevelingen

Deze natuurtoets verschaft inzicht in de consequenties die de natuurbeschermingswetgeving heeft ten aanzien van het realiseren van de geplande werkzaamheden op de uitbreidingslocatie van het centrumplan Oldebroek.

5.1 Conclusies

Het dichtstbijzijnde beschermde natuurgebied bevindt zich op een afstand van circa 300 m ten noorden van de planlocatie. Het betreft een gebied dat behoort tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS). Een negatieve invloed van de geplande werkzaamheden op het beschermde natuurgebied wordt niet verwacht, gezien het feit dat de geplande werkzaamheden binnen de bestaande bebouwde kom worden gerealiseerd, en daarnaast de geringe omvang van het plangebied en de relatief grote afstand van het plangebied tot het natuurgebied.

In het plangebied is de Flora-en-Faunawet van toepassing. Uit de toetsing aan deze wet blijkt:

- Versturende werkzaamheden voor vogels, zoals het kappen van bomen, dienen buiten het broedseizoen (medio maart - medio juli) te worden uitgevoerd.

5.2 Aanbevelingen

De bomenrij aan de westkant van het plangebied is aantrekkelijk voor broedvogels en als lijnvormig element voor vliegroutes van vleermuizen. Het is dan ook sterk aan te bevelen deze bomenrij te behouden.

Kenmerk R001-4511378KJB-evp-V01-NL

6 Literatuur

[R. Akkermans, R. Pahlplatz, K. Veiling., 2001]

Dagvlinders in Limburg. Verspreiding en ecologie 1990 - 1999. Uitgave door Stichting natuurpublicaties Limburg, Maastricht, Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, Maastricht; De Vlinderstichting, Wageningen.

[S. Broekhuizen, B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992]

Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

[K.B. Dijkstra, V.J. Kalkman, R. Ketelaar & M.J.T. van der Weide, 2002]

De Nederlandse Libellen (Odonata), Nederlandse fauna 4. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

[Ecogroen advies, 2006]

Vleermuizenonderzoek centrum Oldebroek, project 06243.

[H. Limpens, K. Mostert & W. Bongers, 1997]

Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

[Tauf bv, 2006]

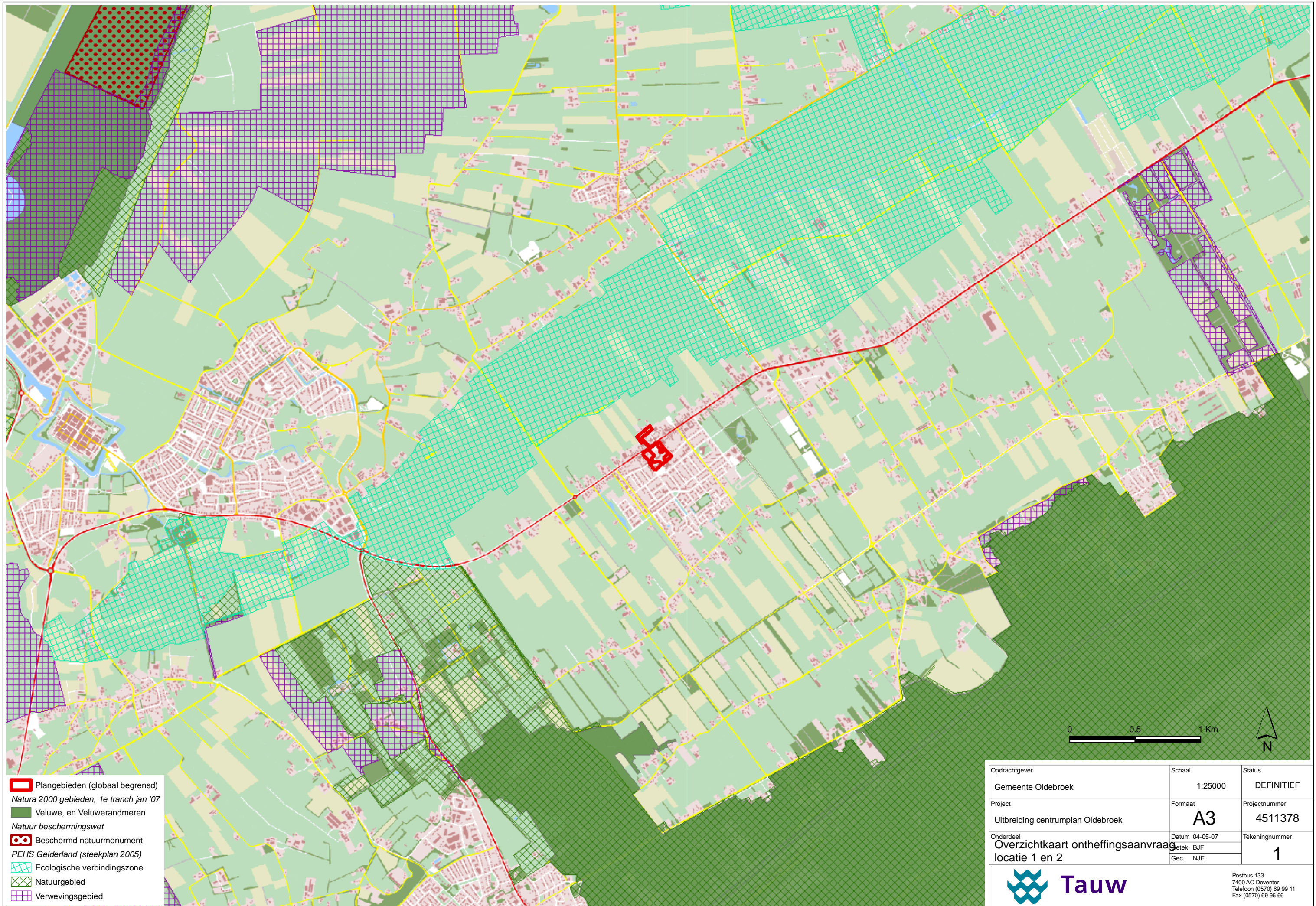
Ecoscans centrumplan Oldebroek, kenmerk R002-4425137FAA-pla-V01-NL.

Kenmerk R001-4511378KJB-evp-V01-NL

Bijlage

1

Overzichtskaart

- Plangebieden (globaal begrensd)
- Natura 2000 gebieden, 1e tranche jan '07*
- Veluwe, en Veluwerandmeren
- Natuur beschermingswet*
- Beschermd natuurmonument
- PEHS Gelderland (steekplan 2005)*
- Ecologische verbindingzone
- Natuurgebied
- Verwevingsgebied

Opdrachtgever	Schaal	Status
Gemeente Oldebroek	1:25000	DEFINITIEF
Project	Formaat	Projectnummer
Uitbreiding centrumplan Oldebroek	A3	4511378
Onderdeel	Datum	Tekeningnummer
Overzichtkaart ontheffingsaanvraag locatie 1 en 2	04-05-07 Getek. BJJ Gec. NJE	1

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

**Aanvullende natuurtoets
flora en fauna
centrumplan Oldebroek**

2 oktober 2007

**Aanvullende Natuurtoets
flora en fauna
centrumplan Oldebroek**

Verantwoording

Titel	Aanvullende natuurtoets flora en fauna centrumplan Oldebroek
Opdrachtgever	Gemeente Oldebroek
Projectleider	Friso Koop
Auteur(s)	Katrien Bijl
Projectnummer	4511378
Aantal pagina's	26 (exclusief bijlagen)
Datum	2 oktober 2007
Handtekening	

Colofon

Tauw bv
afdeling Water, Ruimte & Riolering
Handelskade 11
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Inhoud

Verantwoording en colofon	5
1 Inleiding	9
1.1 Leeswijzer	9
2 Natuurbeschermingswetgeving	11
2.1 Flora-en-Faunawet (FFw)	11
2.2 Over de Rode lijst	13
3 Huidige natuurwaarden	15
3.1 Huidige situatie en ontwikkeling	15
3.2 Beschermde soorten	16
3.2.1 Flora	16
3.2.2 (Broed)vogels	16
3.2.3 Vleermuizen	17
3.2.4 Overige zoogdiersoorten	18
3.2.5 Amfibieën, reptielen en vissen	18
3.2.6 Insecten	18
4 Toetsing	21
4.1 Effecten op beschermde soorten	21
4.1.1 (Broed)vogels	21
4.1.2 Vleermuizen	21
4.1.3 Overige zoogdiersoorten	21
4.1.4 Amfibieën	22
5 Conclusies en aanbevelingen	23
5.1 Conclusies	23
5.2 Aanbevelingen	23
6 Literatuur	25

Bijlage(n)

1. Overzichtskaart

Kenmerk R001-4511378KJB-evp-V02-NL

1 Inleiding

Aanleiding voor het uitvoeren van deze natuurtoets is het voornemen van de gemeente Oldebroek om enkele woningen te realiseren aan de rand van de bebouwde kom van Oldebroek. Uitgangspunt hierbij is dat het aanwezige groen zoveel mogelijk gehandhaafd blijft. De geplande werkzaamheden vormen een uitbreiding op het oorspronkelijke centrumplan Oldebroek. Het te onderzoeken gebied zal verder worden betiteld als 'de uitbreiding van het plangebied'. Aangezien Tauw reeds een quickscan heeft uitgevoerd voor dit oorspronkelijke plan, dient deze rapportage als aanvulling op de in 2006 uitgebrachte rapportage 'Ecoscan centrumplan Oldebroek' (kenmerk R002-4425137FAA-pla-V01-NL). Onderhavige rapportage heeft alleen betrekking op de uitbreiding van het plangebied.

Het dichtstbijzijnde gebied met een beschermde status bevindt zich op een afstand van 300 m ten noorden van het plangebied. Het betreft een ecologische verbindingzone, welke behoort tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS). Een negatief effect van de geplande werkzaamheden op de PEHS wordt niet verwacht gezien de geringe omvang van het plangebied en gezien het feit dat de werkzaamheden binnen de bestaande bebouwde kom plaatsvinden. Voor wat betreft natuurbeschermingswetgeving is alleen de Flora-en-Faunawet van kracht. Per 1 januari 2007 zijn er kleine wijzigingen doorgevoerd in deze wet. Daarom is er opnieuw een hoofdstuk opgenomen waarin deze wet wordt toegelicht.

Voor een overzicht van het plangebied en de afstand tot beschermde natuurgebieden, zie bijlage 1.

1.1 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 behandelt de voor dit onderzoek relevante wetgeving, waarna in hoofdstuk 3 een beschrijving wordt gegeven van de actuele natuurwaarden in en om het plangebied. In hoofdstuk 4 volgt een beschrijving van de mogelijke effecten van de geplande werkzaamheden. Hoofdstuk 5 bevat tenslotte de conclusies en aanbevelingen van het ecologisch onderzoek.

Kenmerk R001-4511378KJB-evp-V01-NL

2 Natuurbeschermingswetgeving

Natuurbeschermingswetgeving kan worden onderverdeeld in gebiedsbescherming en soortbescherming. Aangezien het plangebied geen onderdeel uitmaakt van een beschermd natuurgebied is in dit onderzoek alleen de Flora-en-Faunawet (soortbescherming) van belang.

2.1 Flora-en-Faunawet (FFw)

De Flora-en-Faunawet voorziet in de bescherming van een groot aantal in Nederland aanwezige dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De beschermde diersoorten (vogels, vissen, zoogdieren, amfibieën, reptielen, insecten, et cetera) en enkele plantensoorten zijn te vinden op lijsten, die deel uitmaken van de Flora-en-Faunawet.

Op grond van de Flora-en-Faunawet is het verboden: 'nesten, hopen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren' (artikel 11 Flora-en-Faunawet). Ook is het verboden: 'dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten' (artikel 10 Flora-en-Faunawet). Ten slotte is het verboden: 'planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen' (artikel 8 Flora-en-Faunawet). Als er sprake is van aantasting, is het uitvoeren van een dergelijke activiteit alleen toegestaan met een ontheffing van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit of binnen een vastgestelde gedragscode, zoals de gedragscode voor Waterschappen [Unie van waterschappen, 2005]. Voor een groot aantal beschermde soorten geldt echter sinds 23 februari 2005 een vrijstelling.

Voordat kan worden gestart met eventueel versturende werkzaamheden, geeft de wet aan dat de volgende handelingen moeten worden doorlopen:

- Bepaling van de waarde ter plaatse van het plangebied en haar directe omgeving voor (beschermde) planten- en diersoorten
- Bepaling van de effecten van de voorgenomen plannen op die soorten en hun leefgebieden
- Bepaling van de mogelijkheden om rekening te houden met die soorten en leefgebieden: naarmate er beter rekening kan worden gehouden met deze leefgebieden zal het uiteindelijke effect geringer zijn. De maatregelen die het effect verkleinen worden wel verzachtende of 'mitigerende' maatregelen genoemd
- Eventueel een vervolgtraject, wanneer mitigerende maatregelen onvoldoende blijken te zijn. Onderdeel hiervan kan uitwerking van compenserende maatregelen zijn

Voor de mogelijkheid van het verlenen van de ontheffing, wordt sinds 23 februari 2005 onderscheid gemaakt tussen drie categorieën beschermde soorten:

- Extra beschermde soorten: de Habitatrictlijnsoorten en de zwaardere categorieën van de Rode lijsten (deze zijn inmiddels gepubliceerd in de Staatscourant)
- De meest algemene, niet bedreigde soorten. Voor deze soorten geldt een vrijstellingsregeling
- Een tussencategorie, de resterende beschermde soorten. Hiervoor geldt een vrijstelling wanneer wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode. In andere gevallen moet voor deze soorten een ontheffing worden gevraagd

1. Extra beschermde soorten ('tabel 3-soorten')

Voor extra beschermde soorten, zoals vleermuizen, kan alleen ontheffing voor ontwikkelingen worden verleend indien aan de volgende criteria wordt voldaan:

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing. Dat betekent dat er alternatieven (zowel voor de locatie als voorgenomen ruimtelijke ingreep) onderzocht moeten worden voor de in het geding zijnde activiteit
- Er is sprake van de belangen, vermeld in artikel 75, lid 4, sub a of genoemd in artikel 2 van het Vrijstellingsbesluit. Een essentiële ontheffingsgrond voor een ruimtelijk project of plan komt naar voren in artikel 2 van het Vrijstellingsbesluit. Ontheffing kan worden verleend indien er sprake is van 'dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale en economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van de instandhouding van de soort op populatieniveau. Bij tabel 3-soorten kan het zijn dat schade aan een relatief klein aantal individuen reeds van invloed is op een (deel)populatie

Indien de gunstige staat van de betrokken soort(en) in het geding komt, dienen maatregelen te worden genomen om de instandhouding te garanderen. Dat kan door compenserende, maar ook mitigerende (verzachtende) maatregelen te nemen. Of er en welke compenserende en/of mitigerende maatregelen nodig zijn, kan de minister van LNV in de voorschriften bij de ontheffing aangeven.

2. Algemeen voorkomende beschermde soorten ('tabel 1-soorten')

Voor deze soorten geldt een vrijstellingsregeling.

3. Overige beschermde soorten ('tabel 2-soorten')

Voor de overige beschermde soorten kan door LNV ontheffing worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (effecten op regionaal populatieniveau). Indien gunstige staat van instandhouding van de soort wel in het geding komt, dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen te worden getroffen.

Voor initiatiefnemers die individueel of gezamenlijk beschikken over een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode die aangeeft op welke wijze rekening wordt gehouden met beschermde soorten geldt voor deze soorten eveneens een vrijstelling.

Vogels

Vogels nemen in de Flora-en-Faunawet een bijzondere positie in. Voor het verstoren van broedende vogels wordt in principe geen ontheffing verleend. Voor het aantasten van vogels geldt een zware toets (vergelijkbaar met tabel 3-soorten). De Flora-en-Faunawet hanteert geen standaardperiode voor het broedseizoen van vogels. De meeste vogels in dorpen, steden en bossen broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Sommige vogelsoorten, zoals de Blauwe reiger en de Bosuil, beginnen al in februari te broeden en bepaalde (zang)vogels broeden nog in augustus. Moerasvogels en andere watervogels broeden meestal tussen 1 april en 15 augustus. Op het moment dat beschermde inheemse broedvogels bezig zijn met hun broedproces, mogen er geen versturende werkzaamheden of activiteiten plaatsvinden, dus ongeacht de periode van het jaar.

Uit de praktijk blijkt dat een ontheffing benodigd is voor het aantasten van vaste verblijfplaatsen van uilen, roofvogels en holen van spechten, waaronder de Grote bonte specht (bron: interne notitie LNV).

Zorgplicht

In de Flora-en-Faunawet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2, lid 1: een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Artikel 2, lid 2: de zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover dat in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken).

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

2.2 Over de Rode lijst

De wettelijke verankering van Rode lijsten is de ook door Nederland ondertekende en geratificeerde Conventie van Bern. In de Flora-en-Faunawet is geen verplichting opgenomen voor het opstellen en periodiek herzien van Rode lijsten. In Nederland is de Rode lijst voor veel diergroepen en vaatplanten vastgesteld bij besluit van de minister van LNV [LNV, 2004].

Soorten die op de Rode lijst zijn geplaatst, zijn echter niet per definitie ook beschermd: deze soorten zijn alleen beschermd als ze ook in de Flora-en-Faunawet als beschermde soort zijn opgenomen.

Kenmerk R001-4511378KJB-evp-V01-NL

3 Huidige natuurwaarden

3.1 Huidige situatie en ontwikkeling

De uitbreiding van het plangebied heeft een grootte van ongeveer 0,5 ha en bevindt zich in de bebouwde kom van Oldebroek. In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich een aantal woningen, een kerk, een aantal winkels en een vrij drukke weg, de Zuiderzeestraatweg.

De uitbreiding van het plangebied is op te delen in twee delen: de oostzijde bestaat uit weiland, welke aan de oost- en noordkant wordt omgeven door een kleine sloot. De westzijde bestaat uit een weiland, een stuk grasland en braakliggend terrein. Zowel aan de oost- als aan de westkant van het plangebied loopt een smalle weg. In de directe omgeving van de locatie bevinden zich aan de noordkant weilanden en akkers, en aan de west-, oost- en zuidkant bebouwing (woningen en een kerk).

Figuur 3.1 Westzijde van het plangebied

Figuur 3.2 Oostzijde van het plangebied

De gemeente is voornemens om op de uitbreidingslocatie van het plangebied enkele ruimtelijke ontwikkelingen te starten. Het oostelijk deel bestaat momenteel uit weiland. Hier worden maximaal zes huizen gebouwd. De weg die nu alleen aan de oost- en westkant van de uitbreidingslocatie loopt, wordt ook aan de noordkant doorgetrokken. Het westelijk deel, welke momenteel bestaat uit enkele percelen, waaronder een ganzenweide en een weiland zal deels worden bebouwd (het gedeelte achter de ganzenweide). Bomen en struiken blijven waar mogelijk (deels) in stand.

De werkzaamheden zullen aanvangen vanaf februari 2007.

Op 26 maart 2007 heeft een oriënterend veldbezoek plaatsgevonden. Aangezien het eerste veldbezoek gebaseerd was op de oorspronkelijke verkaveling en deze in de loop der tijd is gewijzigd, heeft een tweede oriënterend veldbezoek op 22 augustus 2007 plaatsgevonden.

3.2 Beschermde soorten

Doordat de geplande uitbreiding in hetzelfde kilometerhok (189-495) ligt als de locatie voor het oorspronkelijke centrumplan Oldebroek, is de informatie ten aanzien van het voorkomen van beschermde soorten dezelfde voor beide locaties.

Uit de gegevens van de website van het Natuurloket (www.natuurloket.nl) blijkt dat het kilometerhok waarin het plangebied ligt met de volgende volledigheid is onderzocht op het voorkomen van de verschillende soortgroepen:

- Vaatplanten: goed
- Broedvogels: slecht
- Zoogdieren niet
- Reptielen: niet
- Amfibieën: niet
- Vissen: niet
- Dagvlinders: matig
- Libellen: niet

3.2.1 Flora

Ruim 100 plantensoorten worden beschermd door de Flora-en-Faunawet. Volgens de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kilometerhok waarin de planlocatie is gelegen, goed is onderzocht op het voorkomen van vaatplanten. Op basis van deze gegevens komen in het kilometerhok geen beschermde vaatplanten voor.

Tijdens het oriënterend veldbezoek dat op 26 maart 2007 en aanvullend op 22 augustus 2007 heeft plaatsgevonden, zijn alleen algemene plantensoorten aangetroffen zoals Knopkruid, Straatgras en Engels raaigras. Geschikte groeiplaatsen voor beschermde vaatplanten zijn niet aangetroffen, waardoor het voorkomen van beschermde planten in het plangebied niet wordt verwacht.

3.2.2 (Broed)vogels

Vogels worden gedurende het broedseizoen beschermd door de Flora-en-Faunawet. Daarnaast worden vaste verblijfplaatsen van vogels (bijvoorbeeld kolonies, horsten van roofvogels en spechtenholen) zowel tijdens als buiten het broedseizoen beschermd. Het broedseizoen loopt globaal van medio maart tot medio juli (de exacte data verschillen per soort).

Volgens de gegevens van het Natuurloket is het kilometerhok waarbinnen de planlocatie zich bevindt slecht onderzocht op het voorkomen van broedvogels.

Tijdens het oriënterend veldbezoek zijn onder andere de volgende vogelsoorten waargenomen: Vink, Houtduif, Tjiftjaf, Turkse tortel, Winterkoning, Heggemus, Roodborst, Kauw en Koolmees. Dit zijn algemeen voorkomende soorten. Broedgevallen van Rode lijst soorten worden niet verwacht in het plangebied. Ook zijn geen nesten, holten of spleten waargenomen waar zich mogelijk vaste verblijfplaatsen bevinden.

3.2.3 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten worden strikt beschermd door de Flora-en-Faunawet (tabel 3-soorten). Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kilometerhok niet is onderzocht op het voorkomen van zoogdieren.

In de wijde omgeving van de locatie kunnen volgens de 'Atlas van de Nederlandse vleermuizen' [Limpens et al., 1997, detailniveau 5 x 5 km] de volgende vleermuissoorten voorkomen: Gewone baardvleermuis, Watervleermuis, Gewone dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger.

Gezien het ontreken van geschikt oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van de Watervleermuis zeer onwaarschijnlijk.

Vaste verblijfplaatsen

Gezien het ontbreken van oude bomen met holtes en spleten wordt niet verwacht dat er vaste verblijfplaatsen van vleermuizen op de locatie voorkomen.

Figuur 3.3 Weiland

Figuur 3.4 Grasveld en ganzenweide

Vliegroutes

Uit nader veldonderzoek in het oorspronkelijke plangebied is gebleken dat zich hier geen belangrijke vlieg- of jachtroutes bevinden.

Aangezien op de uitbreidingslocatie lijnvormige elementen in het landschap ontbreken is het hier eveneens onwaarschijnlijk dat er belangrijke jacht- of vliegroutes voorkomen.

Foerageergebieden

Aangezien uit nader veldonderzoek is gebleken dat de oorspronkelijke planlocatie als foerageergebied voor de Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Gewone dwergvleermuis dient en het biotoop van de uitbreidingslocatie mogelijkheden biedt (bomenrij en sloot), is het waarschijnlijk dat ook het uitbreidingsgebied een functie heeft als foerageergebied voor bovengenoemde vleermuissoorten.

3.2.4 Overige zoogdiersoorten

Vrijwel alle inheemse zoogdiersoorten worden beschermd door de Flora-en-Faunawet.

In het plangebied worden alleen algemeen voorkomende zoogdiersoorten als Veldmuis, Bosmuis en Egel verwacht. Tabel 2- en 3- soorten worden niet verwacht in het plangebied, gezien het ontbreken van geschikt biotoop [Broekhuizen et al. 1992, detailniveau 5 x 5 km].

3.2.5 Amfibieën, reptielen en vissen

Alle inheemse amfibieën- en reptielensoorten en enkele vissoorten worden beschermd door de Flora-en-Faunawet. Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kilometerhok waarbinnen de planlocatie zich bevindt niet is onderzocht op het voorkomen van beschermde amfibieën, reptielen en vissen.

In de sloot rondom het weiland bevinden zich mogelijk algemeen voorkomende tabel 1-soorten als Bruine kikker en Gewone pad. Gezien het ontbreken van geschikt biotoop wordt het voorkomen van zwaarder beschermde amfibiesoorten (tabel 2 en 3) en reptielsoorten niet verwacht.

Het voorkomen van beschermde vissen in het plangebied is uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt oppervlaktewater.

3.2.6 Insecten

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kilometerhok niet is onderzocht op het voorkomen van libellen en dagvlinders.

Het veldbezoek van 26 maart 2007 is uitgevoerd in een voor insecten ongunstige tijd van het jaar. De meeste waarnemingen van insecten, zoals libellen en dagvlinders, worden gedaan in de periode van begin april tot eind september. Tijdens het eerste veldbezoek zijn dan ook geen waarnemingen gedaan van genoemde soortgroep.

Ten tijde van het tweede veldbezoek waren de weersomstandigheden ongunstig voor insecten, waardoor ook deze keer de soortgroep niet is waargenomen.

Een aantal insectensoorten wordt beschermd door de Flora-en-Faunawet. Het betreft enkele aan specifieke biotopen gebonden soorten. Specifieke biotopen voor bijzondere beschermde dagvlinders zijn bijvoorbeeld schrale hooilanden of structuurrijke heiden [Akkermans et al., 2001]. Dergelijke biotopen ontbreken in het plangebied, waarmee het voorkomen van populaties van beschermde dagvlinders in het plangebied zeer onwaarschijnlijk is.

Net als het geval is bij beschermde dagvlinders, zijn ook de bijzondere beschermde libellen gebonden aan specifieke biotopen. Dergelijke biotopen zijn bijvoorbeeld matige voedselarme wateren (zoals vennen), veenplassen of verlandingszones van laagveenmoerassen of van hoogveen- en heidevennen [Dijkstra et al., 2002]. De planlocatie voldoet in het geheel niet aan deze criteria, waarmee het voorkomen van populaties van bijzondere beschermde libellen in het plangebied zeer onwaarschijnlijk wordt geacht.

Het voorkomen van bijzondere beschermde overige ongewervelden in het plangebied wordt, om dezelfde redenen als genoemd bij dagvlinders en libellen, eveneens niet verwacht.

In de onderstaande tabel is de bovenstaande inventarisatie van de huidige natuurwaarden samengevat.

Tabel 3.1 Beschermde dier- en plantensoorten die kunnen worden verwacht in, of in de nabije omgeving van het plangebied

Soort groep	Beschermde soorten
Flora	Geen beschermde soorten verwacht en/of aangetroffen
Vogels	Algemene soorten als Houtduif, Kauw en Koolmees
Vleermuizen	Mogelijke aanwezigheid van foerageergebied van Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger
Overige zoogdieren	Mogelijk voorkomen van algemene tabel 1-soorten als Veldmuis, Bosmuis en Egel
Amfibieën, reptielen, vissen	Mogelijk algemene tabel 1-amfibiesoorten als Gewone pad en Bruine kikker.
Insecten	Geen beschermde soorten verwacht en/of aangetroffen

Kenmerk R001-4511378KJB-evp-V01-NL

4 Toetsing

De aanleiding tot het uitvoeren van deze natuurtoets is het voornemen van de gemeente Oldebroek om het oorspronkelijke centrumplan Oldebroek uit te breiden met 0,5 ha. In de toetsing wordt ondermeer bekeken of op basis van verspreidingsgegevens en het oriënterend veldbezoek nader onderzoek naar bepaalde soorten is vereist om te bepalen of een ontheffing van de Flora-en-Faunawet nodig is.

4.1 Effecten op beschermde soorten

Beschermde flora, reptielen, vissen en insecten worden niet verwacht op de uitbreidingslocatie. Daarom worden deze soortgroepen niet besproken in de effectenbeschrijving.

4.1.1 (Broed)vogels

Wanneer de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kan verstoring worden verwacht van algemeen voorkomende broedvogelsoorten die broeden in het plangebied. Het aantasten van broedvogels wordt door de Flora-en-Faunawet verboden. Hierdoor dienen verstorende werkzaamheden, zoals het kappen van bomen, buiten het broedseizoen (15 maart - 15 juli) te worden uitgevoerd. Vaste verblijfplaatsen van vogels worden zowel tijdens als buiten het broedseizoen beschermd. Deze zijn niet aanwezig in het plangebied.

4.1.2 Vleermuizen

Uit gericht veldonderzoek op de oorspronkelijke planlocatie is gebleken dat de oorspronkelijke locatie in het centrum een functie heeft als foerageergebied voor de Gewone dwergvleermuis, de Ruige dwergvleermuis en de Laatvlieger. Omdat in de directe omgeving van het plangebied geen alternatieve foerageergebieden (groenstructuren met lijnvormige elementen) aanwezig zijn, wordt het voor het oorspronkelijke plangebied aanbevolen om een ontheffing van de Flora-en-Faunawet aan te vragen.

Gezien de nabije afstand tot de uitbreidingslocatie is het waarschijnlijk dat ook de uitbreidingslocatie een functie vervult als foerageergebied. De directe omgeving van de uitbreidingslocatie biedt echter voldoende alternatieve foerageergebieden (weiland en groen), waardoor voor dit gedeelte geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.

4.1.3 Overige zoogdiersoorten

Op de uitbreidingslocatie worden alleen algemeen voorkomende zoogdiersoorten verwacht. Het betreft tabel 1-soorten waarvoor een vrijstellingsregeling voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt. Voor deze soorten hoeft dus geen ontheffing van de Flora-en-Faunawet te worden aangevraagd.

4.1.4 Amfibieën

Op de uitbreidingslocatie worden alleen algemeen voorkomende soorten als de Bruine kikker en de Gewone pad verwacht. Dit zijn tabel 1-soorten waarvoor een vrijstellingsregeling voor ruimtelijke ontwikkelingen geldt.

5 Conclusies en aanbevelingen

Deze natuurtoets verschaft inzicht in de consequenties die de natuurbeschermingswetgeving heeft ten aanzien van het realiseren van de geplande werkzaamheden op de uitbreidingslocatie van het centrumplan Oldebroek.

5.1 Conclusies

Het dichtstbijzijnde beschermde natuurgebied bevindt zich op een afstand van circa 300 m ten noorden van de planlocatie. Het betreft een gebied dat behoort tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS). Een negatieve invloed van de geplande werkzaamheden op het beschermde natuurgebied wordt niet verwacht, gezien het feit dat de geplande werkzaamheden binnen de bestaande bebouwde kom worden gerealiseerd, en daarnaast de geringe omvang van het plangebied en de relatief grote afstand van het plangebied tot het natuurgebied.

In het plangebied is de Flora-en-Faunawet van toepassing. Uit de toetsing aan deze wet blijkt:

- Versturende werkzaamheden voor vogels, zoals het kappen van bomen, dienen buiten het broedseizoen (medio maart - medio juli) te worden uitgevoerd.

5.2 Aanbevelingen

De bomenrij aan de westkant van het plangebied is aantrekkelijk voor broedvogels en als lijnvormig element voor vliegroutes van vleermuizen. Het is dan ook sterk aan te bevelen deze bomenrij te behouden.

Kenmerk R001-4511378KJB-evp-V01-NL

6 Literatuur

[R. Akkermans, R. Pahlplatz, K. Veiling., 2001]

Dagvlinders in Limburg. Verspreiding en ecologie 1990 - 1999. Uitgave door Stichting natuurpublicaties Limburg, Maastricht, Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, Maastricht; De Vlinderstichting, Wageningen.

[S. Broekhuizen, B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992]

Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

[K.B. Dijkstra, V.J. Kalkman, R. Ketelaar & M.J.T. van der Weide, 2002]

De Nederlandse Libellen (Odonata), Nederlandse fauna 4. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

[Ecogroen advies, 2006]

Vleermuizenonderzoek centrum Oldebroek, project 06243.

[H. Limpens, K. Mostert & W. Bongers, 1997]

Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

[Taw bv, 2006]

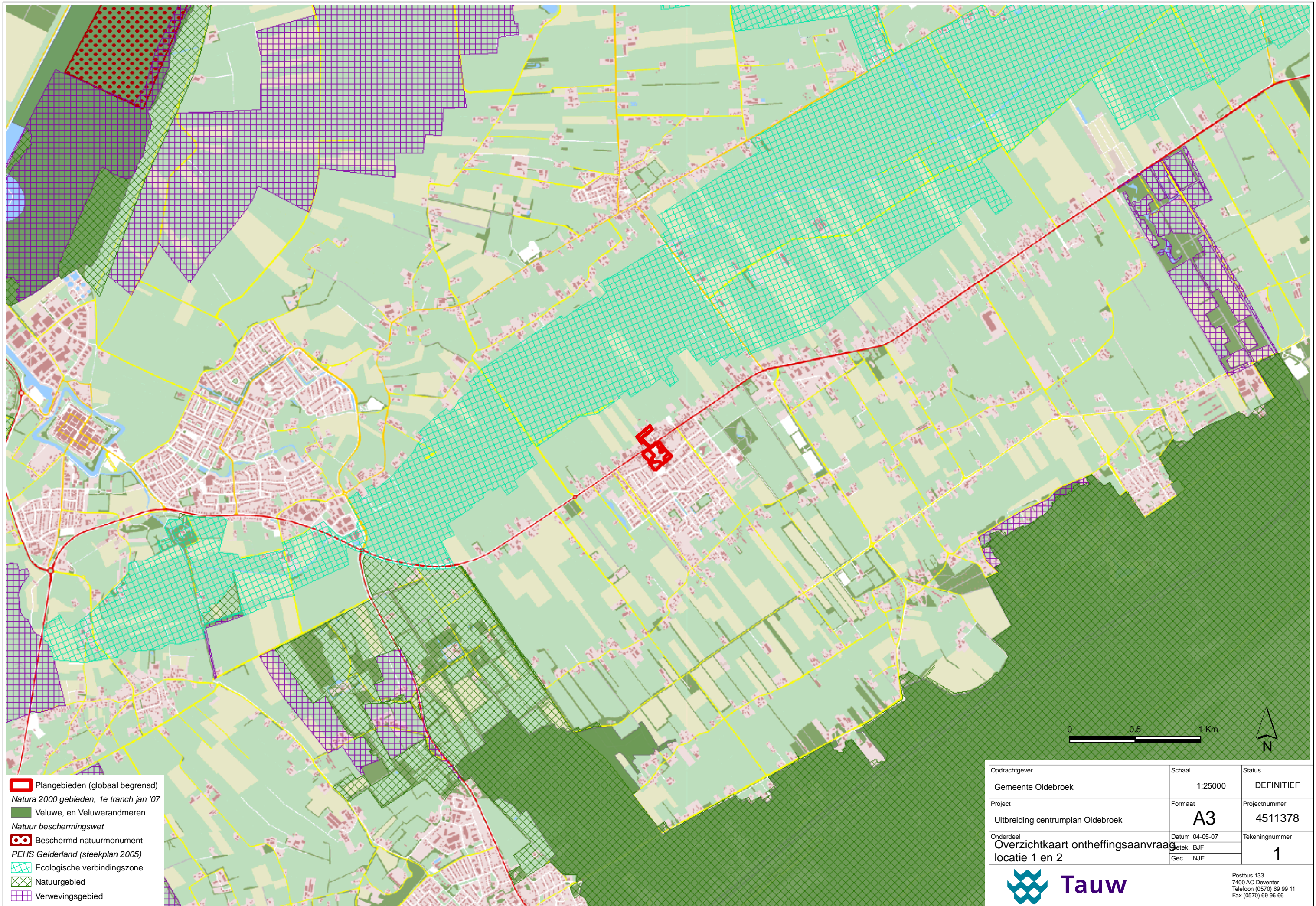
Ecoscen centrumplan Oldebroek, kenmerk R002-4425137FAA-pla-V01-NL.

Kenmerk R001-4511378KJB-evp-V01-NL

Bijlage

1

Overzichtskaart

- Plangebieden (globaal begrensd)
- Natura 2000 gebieden, 1e tranche jan '07*
- Veluwe, en Veluwerandmeren
- Natuur beschermingswet*
- Beschermd natuurmonument
- PEHS Gelderland (steekplan 2005)*
- Ecologische verbindingzone
- Natuurgebied
- Verwevingsgebied

Opdrachtgever	Schaal	Status
Gemeente Oldebroek	1:25000	DEFINITIEF
Project	Formaat	Projectnummer
Uitbreiding centrumplan Oldebroek	A3	4511378
Onderdeel	Datum	Tekeningnummer
Overzichtkaart ontheffingsaanvraag locatie 1 en 2	04-05-07 Getek. BJJ Gec. NJE	1

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66